

Folketingets Retsudvalg

Kære medlem af Retsudvalget.

I morgen torsdag har Dommerforeningen foretræde i udvalget.

Vi har bl.a. søgt foretræde, fordi I i disse uger og dage forhandler et nyt politiforlig. Dommerforeningen har flere gange – også over for jer i samtaler og mails – påpeget den nære sammenhæng mellem bl.a. ressourcer til anklagemyndigheden og påvirkningen af sagsbehandlingstiderne ved domstolene.

I regeringens udspil – ”trygheden først – et politi der er dér, hvor danskerne har brug for det”, er et af temaerne ”Mindre sagsbunker og kortere sagsbehandlingstider”.

Regeringen vil sikre flere hænder til behandling af straffesager i politiet og anklagemyndigheden. Forventningen er, at ressourcetilførslen alt andet lige vil nedbringe sagsbunken med 35-40 % i politiet og 40-45 % i anklagemyndigheden.

Dommerforeningen har naturligvis ingen bemærkninger til, at regering og Folketing vil styrke anklagemyndigheden. Det er en politisk beslutning, som henset til forårets og sommerens debat om sagsbehandlingstiden og antallet af uekspederede sager hos anklagemyndigheden, er forståelig.

Politi- og anklagemyndighed er de to første led i den såkaldte straffesagskæde. Domstolene indgår som det næste led. Man skal derfor holde sig for øje, at styrker man anklagemyndigheden som foreslået og med det mål, at sagsbunken er halveret om to til tre år, vil man blot overføre problemet til domstolene.

Som anført blandt andet i en rapport udgivet af Dommerforeningen i juni 2020 om dommernes arbejdsforhold, er sagsbehandlingstiden de seneste 5 år i straffesagerne steget med næsten en tredjedel. Årsagen hertil er, at antallet af domsmandssager og nævningesager er steget meget de senere år, uden at domstolene er tilført tilsvarende ressourcer. Tværtimod har domstolene været underlagt årlige besparelser, og antallet af dommerfuldmægtige og kontorfunktionærer, der beskæftiger sig med straffesager, er reduceret betydeligt. Rapporten er baseret på tal fra Domstolsstyrelsen.

Ministeren har i det vedlagte brev til Dommerforeningen erkendt, at der er en nær sammenhæng mellem en eventuel ressourcetilførsel til anklagemyndigheden og sagsbehandlingstiden ved domstolene. Ministeren henviser dog til, at regeringen har tilført domstolsområdet 7 millioner kr., og at den vil tilføre domstolene yderligere 13 millioner kr. over de næste 3 år. Beløbet er, så vidt vi forstår, primært til dækning af covid-19 bunkerne fra foråret.

Dommerforeningen er tilfreds med enhver tilførsel, men vi vil gerne understrege, at beløbene slet ikke vil dække det hul, der kommer til at opstå, hvis kun anklagemyndigheden tilføres ekstra ressourcer under de nuværende forhandlinger.

De 7 millioner er desværre kun en lappeløsning. De 7 millioner kr. var af Justitsministeriet øremærket til 6 midlertidige landsdommerstillinger og 4 midlertidige byretsdommerstillinger. De 6 midlertidige landsdommerstillinger er besat med 4 dommere eller erfarne jurister fra byretterne, og 3 ud af 4 bunkebekæmpelsesstillinger ved byretterne er besat med dommerfuldmægtige fra byretterne. De 7 millioner kr. er således i vidt omfang anvendt til at give højere lønninger til personer, der i forvejen var ansat ved domstolene og nu mangler i deres tidligere funktioner.

Det vides ikke, om der er knyttet betingelser til de 13 millioner kr. bortset fra, at de er midlertidige og bevilget som bunkebekæmpelse efter covid-19, men 13 millioner kr. svarer ikke engang til en ekstra dommer i hver anden byret!

Til illustration kan man opstille et lidt forsimplet regnestykke over, hvad der alt andet lige kan ske, hvis anklagemyndigheden tilføres de forventede ressourcer:

Anklagemyndigheden har efter de foreliggende oplysninger ca. 40.000 uekspederede sager liggende. Bunkens sammensætning er ukendt for os, men der er formentlig tale om domsmandssager, tilståelsessager og sager uden domsmænd. I så fald svarer bunken til det antal sager, som byretterne normalt modtager på 2 år. Ifølge regeringens udspil forventes bunken reduceret med 8000 – 9000 om året de næste år, og bunken skulle være reduceret med op til 45 % i 2024. Med mindre anklagemyndigheden slutter sagerne, hvilket hidtil kun er sket for en mindre dels vedkommende, kan de kun ende et sted. Der skal ikke megen hovedregning til at se, hvordan det kommer til at gå!

Ministeren mener også, at vi langt af vejen kan reformere os ud af problemerne. Gennem de senere år er straffesagskæden gennemgået med henblik på at forenkle, smidiggøre og forkorte processen i de enkelte led og på tværs af myndighederne. Mange ændringer er foretaget og flere endda ved lov. Dommerforeningen er i løbende drøftelser med Justitsministeriet om yderligere forenklinger. Vi deltager positivt i drøftelserne, men det er vores opfattelse, at de lavt hængende frugter er høstet, og at vi er noget dertil, at der næppe kan hentes noget væsentligt uden, at man samtidig går på kompromis med retssikkerheden.

En ressourcetilførsel til anklagemyndigheden uden samtidig at tilføre domstolene ressourcer, vil derfor blot flytte problemet fra anklagemyndigheden til domstolene og yderlig forlænge sagsbehandlingstiden der.

Vi ser frem til mødet med udvalget, hvor vi kan uddybe ovenstående og berøre andre aktuelle emner, udvalget måtte ønske.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg

Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Direkte: + 45 99 68 65 01/ + 45 21 66 18 49

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**